№. 89. 1863.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Zaturdag 25 Julij.

Editie van vrijdag avond 8 ure.

Middelburg 24 julij.

Heden middag hield de plaatselijke kommissie voor de oprigting van een nationaal gedenkteeken voor 1813 enz. in deze gemeente wederom eene zitting. Van de 22 leden waren er [illegible] aanwezig. Nadat in de vergadering eenige mededeelingen [illegible] Z. K. H. prins Frederik waren gedaan, waarbij o. a. de vergadering werd gerust gesteld omtrent alle verkeerde inmenging van protektionistische rigting, deelde de afgevaardigde ter hoofdkommissie een rapport mede van Z. K. H. prins Frederik, als voorzitter dier kommissie, waarbij de redenen ter herinnering aan 1813 werden aangegeven. Het gedrag der oorspronkelijke hoofdkommissie werd door prins Frederik met warmte verdedigd, terwijl Z. K. H. overigens een beroep deed op de eendragtige pogingen der natie.

Omtrent de drie aan onze lezers bekende plannen werden eenige nadere inlichtingen gegeven. Wat het voorstel tot oprigting van eene ambachtsschool betrof, werd gewezen op de achterlijkheid waarin zich Nederland met betrekking tot dergelijke inrigtingen in vergelijking met Zwitserland, Duitschland, Frankrijk en andere landen bevindt, terwijl Amsterdam als de plaats tot oprigting daarvan op niet onbillijke gronden werd aanbevolen.

Eindelijk gaf de afgevaardigde ter hoofdkommissie kennis dat de huishoudelijke kommissie, welke aanvankelijk bestond, met drie leden der aangevulde hoofdkommissie zal worden vermeerderd.

De kapelmeester van het muziekkorps der stedelijke schutterij alhier, de heer H. J. C. Kuypers, heeft van den kommandant dier schutterij een dirigeerstok met zilveren beslag ten geschenke ontvangen.

Omtrent den uitslag der verkiezingen voor leden van gemeenteraden op jl. woensdag gehouden, ontvangen wij nog de volgende mededeelingen:

[illegible] ingeleverd. De aftredende leden zijn alle herkozen: de heeren C. J. Baars met 42, L. Maas met 32, en A. Filius met 23 stemmen.

Van de drie aftredendende leden te Breskens, de heeren Iz. van Male Dz., J. B. Becu en J. Verlinde, is alleen de eerstgenoemde met 28 stemmen van de 55 ingekomen briefjes herkozen. Den 31 julij zal eene herstemming voor twee leden moeten plaats hebben tusschen de heeren P. J. van Santen, J. Verlinde, J. B. Becu, die ieder 27 stemmen bekwamen, en Iz. van Male Jz., die 26 stemmen op zich vereenigde.

Te Oostburg zijn van de 86 kiezers slechts 30 opgekomen. De aftredende leden, de heeren J. F. Hennequin, J. Otto Risseeuw en Jz. van Houte, zijn allen herkozen, de beide eersten met 25 en de laatste met 19 stemmen.

Van de 94 kiezers te Aardenburg hebben 89 hunne stembiljetten ingeleverd. Op de heeren P. L. Reepmaker werden 80, P. L. Verfieeke 47 en A. van de Plassche 64 stemmen uitgebragt, zoo dat de drie aftredenden zijn herkozen. De heer Jb. van de Plassche bekwam 40 stemmen, terwijl de overigen over 14 personen waren verdeeld.

Te Hoofdplaat zijn 34 stembiljetten ingeleverd en gekozen de heeren L. F. Wijffels met 21, J. B. Tas met 20 en Ch. Serrarens met 19 stemmen.

Te Neuzen zijn herkozen de heeren mr. J. P. Dronkers, J. J. Fercken en J. C. Steenkamp P.Wz., terwijl er eene herstemming moet plaats hebben tusschen de heeren J. Donse en dr. P. D. Buyze.

Te Hoek is herkozen de heer W. G. Dieleman. Er moet eene herstemming plaats hebben tusschen de heeren L. Nijssen, J. Haak, M. Riemens en P. Scheele.

Te Hontenisse zijn 91 kiezers opgekomen. Aan de beurt van aftreding waren de heeren E. Pateer, P. J. van Remortel, J. de Nijs en J. A. Duwooz. Daarvan zijn herkozen de heeren P. J. van Remortel met 66 en E. Pateer met 55 stemmen. Er moet eene herstemming plaats hebben tusschen de heeren W. Smal, Th. Buijsrogge, J. J. Verdurmen en J. de Nijs.

---

* Men schrijft ons uit Oostburg 22 dezer:

„Ll. maandag waren ter veemarkt aangebragt 22 paarden, 64 stuks rundvee, 17 groote varkens, 250 biggen en 4 schapen. De paarden, het rundvee en de biggen zijn nagenoeg allen verkocht tot goede prijzen. Alleen de jonge varkens van geringe kwaliteit waren moeijelijk te verkoopen en konden naauwelijks f 2 of f 2,50 per stuk opbrengen. De goede kwaliteiten betaalde men f 5 tot f 6,50; eenjarige runders f 40 a f 65; tweejarige f 70 a f 100; paarden f 25 a f 180."

---

* Uit Aardenburg schrijft men ons:

„De zeeuwsche post kwam 23 dezer te Aardenburg drie uren later dan gewoonlijk aan; het schijnt den vorigen dag te Vlissingen zoo hard gewaaid te hebben, dat de brievenschuit van daar niet over kon; men had echter daardoor het voorregt de hollandsche post reeds ten één uur te ontvangen terwijl anders de hollandsche brieven en couranten van voormiddags 11 tot des avonds zeven ure te Sluis blijven uitrusten; zoo dat het spreekwoord bewaarheid werd: het moet al een zeer slechte wind zijn die voor niemand voordeelig is."

Z. M. de koning is voornemens nagenoeg twee maanden te Baden-Baden verblijf te houden.

H. M. de koningin zal in den loop der volgende maand den koning van Würtemburg op nieuw een bezoek brengen.

H. K. H. prinses Frederik vertrekt aanstaanden maandag naar het landgoed Muskau, in Silezië.

HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik hebben woensdag morgen met den eersten gewonen trein de residentie verlaten. H. K. H. de prinses zal zich naar Weimar begeven, terwijl Z. K. H. de prins vooreerst op Soestdijk zal blijven.

In den toestand van mgr. Zwijsen is tot de jongste berigten geen ongunstige verandering gekomen, hoewel alle vrees nog niet is weggenomen.

Dingsdag avond is op den huize Gerra aangekomen mgr. Oreglia di San Stefano, internuntius van Z. H. Pius IX bij het nederlandsche hof. Mgr. Wilmer is eveneens, na zijn bezoek aan Zeeland, te 's Bosch afgestapt, om den aartsbisschop te gaan bezoeken. De lijder ontvangt voortdurend verschillende bewijzen van deelneming.

De Amsterdamsche courant deelt het volgende uit 's Bosch dato 22 dezer (negen ure des avonds) mede:

„Zoo even heb ik het langwerpig stuk lood (den naam van kogel kan men het niet geven) gezien, dat heden middag door den heer Deckers, heelkundige alhier, uit de lendenstreek des bisschops is weggenomen. Het zat zeer diep in het spierweefsel, doch werd zonder veel moeite, na eene insnijding in de verweekte plaats, verwijderd. De lijder bevindt zich zeer wel. Over de geheele voorvlakte van het dijbeen ziet men thans een exsudaat, ten gevolge van uitgestort bloed. Vreemd is het dat zich dit exsudaat eerst nu na acht dagen en op die plaats vertoont. Omtrent den dader *verkeert men steeds in de zelfde onwetendheid.*"

Kerk- en schoolnieuws.

De heer J. Gravenstein, predikant te Loon op Zand, heeft voor het beroep naar Wolfaartsdijk bedankt, zoo dat reeds negen malen te vergeefs een beroep in de zelfde vakature is uitgebragt.

— Te Rotterdam is jl. dingsdag de 66ste jaarlijksche vergadering van het Nederlandsch zendelinggenootschap door den voorzitter van het hoofdbestuur, den predikant H. G. J. van *Doesburgh, geopend.*

Marine en leger.

Ingevolge art. 11 van het reglement voor het Koninklijk instituut voor de marine te Willemsoord en overeenkomstig het door de kommissie voor het afnemen van het examen ingediend proces-verbaal van rangschikking, zijn door den minister van marine, met den 16 september aanstaande, benoemd tot adelborsten der 3e klasse bij voormeld instituut de navolgende jongelingen, in alfabetische orde gesteld, W. R. Adama, K. J. Bal, H. J. Boissevain, D. J. Boom, C. J. Hage van den Broek, J. G. R. van Doorn, C. O. Heintz, G. H. Thomassen à Thuessink van der Hoop, J. L. Hordijk, J. J. Kraakman, J. Luytjes, A. Mijer, T. Haitsma Mulier, J. van Scheers, J. Schimmel, W. H. Tromp.

Gemengde berigten.

* Dingsdag namiddag omstreeks 6 ure is in eene sloot in de nabijheid van Renesse, waar het kermis was, zekere L. d. B. timmerman te Ellemeet, in het slijk gestikt gevonden. Misbruik van sterken drank was de oorzaak van dit onheil.

— Te Hoek is de kermis door den gemeenteraad afgeschaft.

— Volgens het Leidsch dagblad is Z. M. de koning, dezer dagen met een vierspan in vliegenden draf van Soestdijk naar het Loo terugkeerende, ter naauwernood aan een groot gevaar ontkomen, daar bij het naderen van het vorstelijk rijtuig op den centraal-spoorweg een lokomotief aankwam. Daar de postiljon de voorpaarden deed vallen of volgens anderen door het grijpen der paarden door een boer werd het leven des konings gered.

— Men verneemt dat den 6 augustus a. s. eene godsdienstige meeting in de open lucht zal worden gehouden, in het bosch van Wolfheze, waar reeds toebereidselen worden gemaakt voor de groote menigte, welke men verwacht dat daarheen zal stroomen. De hoofdkommissie bestaat uit de heeren: O. G. Heldring, predikant te Hemmen, president, P. A. Roentgen, predikant te Zeist, T. M. Looman, van Amsterdam, J. Voorhoeve H Cz., van Rotterdam, E. R. Verbeek, van Zeist, en S. H. Buijtendijk, predikant te Harderwijk, sekretaris en thesaurier. Het doel is het houden van een algemeen evangelisch nationaal zendingsfeest. Een twintigtal sprekers zullen daar optreden en een feest-spoortrein zal de belangstellenden uit Holland aanvoeren.

— Naar men verneemt, is Z. K. H. prins Frederik door den heer J. Doorman, oud-kapitein der artillerie te 's Gravenhage, per adres gewezen op de omstandigheid, dat, bij de herdenking aan de gebeurtenissen van 1813, ook in daarover handelende geschriften, veelal te zeer wordt uit het oog verloren, het belangrijk aandeel, dat de hoofdstad des rijks aan de omkeering van zaken in dat jaar gehad heeft. Dit schijnt, naar adressants meening, ook weder bij de benoeming der monuments-kommissie te zijn voorbijgezien, waarom hij zich verpligt achtte, daarop meer bepaald de aandacht te vestigen en aan Z. K. H. in overweging meende te mogen geven, of het niet wenschelijk zou zijn, aan bedoelde kommissie alsnog als eerelid toe te voegen een of meer afstammelingen van de mannen, die inzonderheid te Amsterdam de omwenteling hebben geleid of die krachtdadig hebben ondersteund.

— Het officiële telegrafische verkeer tusschen Parijs en Weenen en Londen is buitengewoon druk. Zondag zijn er 20 depeches, ieder gemiddeld van 1500 woorden, daarheên gezonden.

— De 32e verjaardag der inhuldiging van koning Leopold is jl. dingsdag te Brussel met de gebruikelijke plegtigheden gevierd.

— Te Tilburg heeft dezer dagen iemand, die in 1860 gehuwd was, zich herinnerd, dat bij gelegenheid dier plegtigheid niet de naam zijner vrouw, maar die zijner vrouws zuster was voorgelezen. Het hieraan toeschrijvende, dat hem de kerkelijke inzegening van het huwelijk geweigerd was, vervoegde bedoelde persoon zich tot den wethouder, die bij onderzoek werkelijk bevond dat de man gehuwd was met eene andere vrouw dan hij bedoeld had. De wethouder wist er niets beters op dan het huwelijk nog maar eens, maar met de bedoelde echtgenoot te voltrekken. Dit heeft dan ook plaats gehad. Het huwelijk was nog met geene kinderen gezegend.

— De heer Thompson, de engelsche heelkundige die laatstelijk den koning van België behandelde, heeft het kommandeurskruis der Leopolds-orde, benevens 100.000 fr. ontvangen. 's Konings ziekte heeft reeds meer dan een *millioen gekost.*

— Men verhaalt dat grootvorst Konstantijn dezer dagen door de poolsche nationale regering op aardige wijze is gemystificeerd. Nadat hij, volgens gewoonte, de van die regering uitgaande publikatiën, welke hem geregeld op geheimzinnige wijze worden toegezonden, had gelezen, riep hij in een aanval van gramschap uit: „Die ellendige revolutionairen! Had ik slechts de fotografiën der leden van die nationale regering, dan zou ik ze wel spoedig weten te vinden! Het zou mij wat waard zijn . . ." — De grootvorst eindigde zijn gezegde niet, maar reeds den volgenden ochtend werd hem even geheimzinnig als steeds een groot pak toegezonden, dat zorgvuldig toegemaakt en van het zegel der nationale regering voorzien was. De grootvorst opende het pak en vond een album, dat, volgens het opschrift, de fotografische portretten der twaalf leden van genoemde regering bevatte; gretig sloeg hij het album op en bezag de portretten die zeker zeer gelijkend waren, doch den grootvorst niet veel wijzer maakten, want bedoelde heeren hadden zich van *achteren laten portretteren; bij het album was voorts* een brief gevoegd, waarin de nationale regering verklaarde, dat zij den grootvorst niets kon weigeren en zich dus gehaast had, hem door de toezending hunner portretten genoegen te doen.

— Een hannoversch blad bevat onder zijne advertentiën de volgende zonderlinge huwelijks-aanvraag: „Een student, die sedert twee jaren eene duitsche universiteit bezoekt, wenscht, na zijne studiën volbragt te hebben, in het huwelijk te treden. Hij verlangt thans een meisje, dat hem het noodige geld tot voortzetting zijner studiën kan voorschieten. Door zich aldus bij zijn levenslot aan te sluiten, zou zij binnen twee of drie jaren zijne echtgenoot worden."

— Te Breslau is eene nieuwe methode van biljardspelen uitgevonden. Hierbij worden de ballen niet meer met queues voortgedreven, maar men bedient zich daartoe van zoogenaamde speelpistolen, voorzien van een pijl, welke tegen de bal, die in beweging gebragt moet worden, wordt aangeschoten. Eene partij, op die wijze gespeeld, leverde goede uitkomsten op en duurde niet langer dan eene gewone partij.

Verkoopingen en aanbestedingen.

* Heden heeft te Vlissingen aan 's rijks werf de aanbesteding plaats gehad van het vervaardigen van eene ijzeren overdekkingskap over het aldaar liggende stoomfregat Adolf hertog van Nassau, met bijlevering van alle materialen. Aangenomen door den heer M. Viché, te Haarlem, voor f 12,300. — Alsmede van de granen voor de garnizoensbakkerij aldaar, te weten: 16 last rijntarwe door den heer de Gier, te Gorinchem, voor f *297*; 16 last zeeuwsche tarwe, door den zelfden, voor f 297,90, en 8½ last rogge, door den heer C. Mortier, te Vlissingen, voor f 215.

Thermometerstand.

22 julij. 's av. 11 u. 60 gr.
23 „ 's morg. 7 u. 61 „ 's midd. 1 u. 65 „ 's av. 11 u. 58 gr.
24 „ 's morg. 7 u. 60 „ 's midd. 1 u. 65 gr.

Gemeenteraad van Middelburg.

Zitting van 22 julij.

Voorzitter de heer Bijleveld van Serooskerke.

Afwezig de heeren N. J. C. Snouck Hurgronje, Caland en A. W. Snouck Hurgronje, uitlandig, van Uije, ongesteld, en van de Graft, wegens ambtsbezigheden.

Nadat de notulen der vorige zitting zijn gelezen en goedgekeurd, worden de volgende mededeelingen des voorzitters van ingekomen stukken voor kennisgeving aangenomen:

a. berigt van verhindering der genoemde afwezige leden;

b. vijf missives van gedeputeerde staten dezer provincie, houdende goedkeuring van de raadsbesluiten: tot verhooging van het aan burgemeester en wethouders verleende krediet ten behoeve van het armwezen over 1862; tot af- en overschrijving op de gemeentebegrooting voor 1862; tot uitgifte in erfpacht van gemeentegrond; tot onderhandsche verhuring van gemeente-eigendommen; een extrakt uit het koninklijk besluit tot goedkeuring van het besluit van den raad tot heffing van loonen voor het roeijen van vaatwerk met den alambic van Salléron;

c. eene missive van burgemeester en wethouders van Neuzen, berigt dat tot kommissaris en bestelmeester voor het veer tusschen Neuzen en Middelburg is benoemd de heer P. Trechtman, notaris-klerk aldaar.

Is ingekomen een adres van den heer P. Dumon Tak met verzoek om eene aarden grafruimte voor twaalf kisten op de burgerlijke begraafplaats te mogen ontvangen tegen betaling der daarvoor vastgestelde som. In overeenstemming met het rapport van den gemeentebouwmeester adviseren burgemeester en wethouders tot den afstand van de verlangde ruimte, tegen de bij het tarief bepaalde kosten. Hiertoe is eenparig besloten en het opgemaakt koncept-besluit goedgekeurd.

Nog is ingekomen een verzoek van W. Hoek, schipper in het beurtveer tusschen Middelburg en Bergen op Zoom, om ontslag uit die betrekking wegens zijne hooge jaren. Op voorstel des voorzitters is besloten dit eervol ontslag te verleenen.

Aan de orde wordt gesteld de beraadslaging bij resumtie over de in de vorige zitting ingekomen verzoeken van G. Wittermans en J. Schreurs, die beide verzoeken om als beurtschipper tusschen Middelburg en Bergen op Zoom te worden aangesteld. — De heeren Siffle en Fokker wenschen omtrent deze zaak een besluit te nemen, waarna tot de benoeming wordt overgegaan. Met 11 stemmen wordt G. Wittermans als zoodanig benoemd, terwijl 1 biljet in blanko is uitgebragt.

Ter inzage voor de leden heeft gelegen het Provinciaal blad no. 67, houdende eene cirkulaire van gedeputeerde staten dezer provincie, naar aanleiding van een brief van den minister van binnenlandsche zaken, waarbij de raad wordt uitgenoodigd om zijn besluit betreffende de heffing van eene plaatselijke belasting op het gedistilleerd te herzien en te wijzigen, en het dien ten gevolge te nemen besluit zoo spoedig mogelijk aan hen in te zenden. — De voorzitter deelt mede dat burgemeester en wethouders een gewijzigd besluit hebben opgemaakt, hetwelk mede voor de leden ter inzage heeft gelegen en waarmede de financiële kommissie zich heeft vereenigd. Het gewijzigd besluit van 24 december 1862 en 18 februarij 1863 wordt door den sekretaris voorgelezen, waaruit blijkt dat, ten gevolge van de voorschriften der nieuwe wetten op het binnen- en buitenlandsch gedistilleerd, op de hoofdsom van den rijksakcijns op het buitenlandsch gedistilleerd even als op het binnenlandsch gedistilleerd 90 opcenten en op de buitenlandsche zoete likeuren 60 opcenten geheven zullen worden. Van het binnen de gemeente ingevoerd wordende binnen- of buitenlandsch gedistilleerd en de likeuren, waarvan de rijks akcijns elders is voldaan, zal eene belasting worden geheven ten bedrage van f 19.80 per vat bij eene warmte van 15 graden van den honderddeeligen thermometer, hetwelk 50 kannen zuiveren alkohol bevat, en bij meerdere of mindere hoeveelheid en sterkte naar evenredigheid. Onder binnen- en buitenlandsch gedistilleerd wordt begrepen, behalve de onvermengde door overhaling verkregen alkohol houdende vloeistoffen, likeuren, bitters en ander dergelijk gedistilleerd, reukwater, vernis en alle andere met alkohol bereide vloeistoffen, geen dranken zijnde, zoo ver die vloeistoffen eene meerdere sterkte hebben dan in verhouding van vijf kannen zuiveren alkohol op het vat bij bovengenoemden warmtegraad.

De verordening is, blijkens de mededeeling des voorzitters, mede dienovereenkomstig gewijzigd en wordt te gelijk met het gewijzigd besluit zonder nadere beraadslaging goedgekeurd.

Wordt voorgelezen eene missive van het burgerlijk armbestuur aan burgemeester en wethouders. Daarin worden deze uitgenoodigd om — daar het geschil tusschen gedeputeerde staten van Zeeland en den gemeenteraad nog steeds onbeslist is en er reeds zes maanden van dit jaar verloopen zijn zonder dat aan het bestuur der godshuizen eenige verplegingskosten, welke over de eerste helft van dit jaar reeds bedragen eene som van f 12,789.48½, zijn kunnen voldaan worden — aan den raad eenig voorstel te doen om daarin, hangende het bestaande geschil, te gemoet te komen. De voorzitter stelt voor om, even als over 1862 heeft plaats gehad, aan burgemeester en wethouders een krediet te verleenen tot bestrijding der verplegingskosten van het armwezen, en thans tot een bedrag van f 13,000,- te vinden uit den post van onvoorziene uitgaven op de gemeentebegrooting van 1863. De raad vereenigt zich eenparig met dit voorstel, terwijl het daartoe opgemaakt koncept-besluit mede wordt goedgekeurd.

In handen der financiële kommissie worden tot onderzoek gesteld: a. een staat van het burgerlijk armbestuur, bevattende een financiëel overzigt over 1862 met eene memorie van toelichting, en een verzoek om magtiging tot eenige af- en overschrijvingen op de begrooting; b. de rekening in duplo van het bestuur der godshuizen betreffende de administratie over 1862.

Voor kennisgeving wordt aangenomen de mededeeling des voorzitters dat bij de opneming der boeken en kas van den gemeente-ontvanger alles in orde is bevonden, zijnde op dat oogenblik in kas f 15[illegible].

De voorzitter legt namens burgemeester en wethouders over de rekening der gemeente over 1862, welke in handen der financiële kommissie wordt gesteld.

Nog wordt namens burgemeester en wethouders overgelegd een staat no. 2 van oninbare posten van den hoofdelijken omslag, tot een gezamenlijk bedrag van f 226,82. Zonder nadere beraadslaging is deze staat gearresteerd.

Nadat voorlezing is geschied van de door burgemeester en wethouders met gedeputeerde staten gevoerde korrespondentie betreffende het voortdurend toestaan der provinciale subsidie ten behoeve der geneeskundige school alhier, zegt de voorzitter dat hij zich in het belang van het onderwijs verheugt dat die korrespondentie in de onlangs gehouden zomervergadering der provinciale staten heeft mogen leiden tot het besluit om die subsidie en daardoor het bestaan der school weder voor tien jaren te verzekeren.

De voorzitter deelt mede dat de opening der stembus heeft plaats gehad voor de verkiezing van vijf leden van den gemeenteraad ter vervulling der met september e. k. door periodieke aftreding te ontstane vakatures; dat zijn ingeleverd 170 briefjes, waarvan 6 in blanko en 1 van onwaarde, zoo dat het getal geldige biljetten 163 en de volstrekte meerderheid 82 bedroeg; dat daarvan zijn uitgebragt op de heeren dr M. H. Damme 154, mr. P. J. G. van Diggelen 149, J. Ph. van Visvliet 144, P. van de Graft 133 en jhr. mr. A. W. Snouck Hurgronje 128 stemmen, zoo dat al de aftredende leden zijn herkozen. — Deze mededeeling is voor kennisgeving aangenomen.

Nog deelt de voorzitter mede dat de rekening van den schuttersraad door de financiële kommissie is onderzocht, die daarop een artikel voor vuur en licht en schrijfbehoeften tot een bedrag van f 250 als abonnementspost heeft opgemerkt. De kommissie meent echter dat behoort te worden gejustificeerd waaraan die uitgaven zijn besteed en adviseert daarom de rekening te dien einde aan den schuttersraad terug te zenden.

De heer van Deinse wijst er op dat de officieren der schutterij hunne betrekking steeds kosteloos waarnemen. Hij stelt daarom als amendement voor de rekening thans goed te keuren, doch burgemeester en wethouders uit te noodigen met den kommandant der schutterij in overleg te treden en te verzoeken dat voortaan de hier bedoelde uitgaven nader worden gesplitst.

Dit amendement wordt door de heeren Damme, de Jonge en den voorzitter ondersteund, doch door den heer Lantsheer bestreden. Hij zegt in antwoord op eene vraag van den heer van Diggelen, hoedanig dat artikel vroeger op de rekening voorkwam, dat het dit jaar voor het eerst is veranderd zonder dat hiertoe noodzaak bestaat. Daar hij echter omtrent deze rekening niet gaarne moeijelijkheden zou zien ontstaan, zou men, volgens zijne zienswijze, de begrooting niet behoeven terug te zenden, doch alleen eene specifikatie van het bedoelde artikel moeten vragen. Dat dit artikel altijd gespecificeerd was houdt hij staande tegen den heer van Deinse. Hij onderstelt dat dit artikel als abonnementspost is uitgetrokken omdat men vreesde dat de regering aanmerking zou maken op de kosten voor instrukteurs, doch hij acht het beter die kosten als zoodanig afzonderlijk uit te trekken.

Het amendement van den heer van Deinse is daarop in stemming gebragt, doch de beslissing verdaagd tot de volgende bijeenkomst, wegens het staken der stemmen. Tegen stemden de heeren Lambrechtsen van Ritthem, Verbrugge, Fokker, van Diggelen, Sifflé en Lantsheer.

De voorzitter herinnert dat hier te lande vijftien hoogere burgerscholen moeten worden opgerigt, waarvan vijf met een vijfjarigen en de overige met een driejarigen kursus. Hij geeft in overweging om burgemeester en wethouders uit te noodigen tot het nemen van de noodige maatregelen opdat een dier scholen, zoo mogelijk met een kursus van vijf jaren, in deze gemeente worde gevestigd, even als door vele andere gemeenten heeft plaats gehad. De raad vereenigt zich eenparig met dit voorstel, waarna de openbare zitting wordt gesloten.

VERSLAG

DOOR

GEDEPUTEERDE STATEN GEDAAN AAN DE PROVINCIALE STATEN

in de Zomervergadering van 1863.

(*Vervolg.*)

De erkende kerkelijke gemeenten of parochiën en daarbij dienstdoende leeraars of geestelijken, zijn in 1862 vermeerderd, doordien bij zijner majesteits besluit van den 2 maart, no. 15, aan D. de Pree c. s., ingezetenen van Sluis en omstreken, de door hen verzochte toelating is verleend tot het bestaan te Sluis, van eene christelijke afgescheidene gemeente, die een eigen leeraar heeft.

Het is gedeputeerde staten belangrijk voorgekomen, de later kenbaar geworden zienswijze van den tegenwoordigen minister van justitie, in betrekking tot het oprigten van kerkelijke gemeenten, mede te deelen. Het verslag zegt daaromtrent het volgende:

„Een op het laatst des vorigen jaars aan den kommissaris des konings in deze provincie gerigt verzoek van den kerkeraad der, bij koninklijk besluit van 16 oktober 1841, no. 80, toegelaten christelijk afgescheidene gemeente te Groede, om de kerk dier gemeente te mogen opheffen en die gemeente of kerk naar Breskens te verplaatsen, heeft namelijk aan Z. H. E. G. aanleiding gegeven, over deze zaak aan den minister te schrijven, in zulk een verband met de vraag en inhoud van het koninklijk besluit van 5 julij 1836 (Staatsblad no. 42), betreffende de afgescheidenen van het hervormd kerkgenootschap, zoo als dat besluit is gewijzigd bij die van 9 januarij 1841 (Staatsblad no. 2) en 17 oktober 1852 (Staatsblad no. 184), na de uitvaardiging der wet van toezigt op de kerkgenootschappen van 10 september 1853 (Staatsblad no. 102), nog van kracht is te beschouwen.

„Volgens het antwoord van den minister is zijne exc. van oordeel, dat de oprigting van kerkelijke gemeenten eene zaak is van zuiver kerkelijken aard en die buiten de bemoeijing der regering ligt, behoudens de verordeningen, in de aangehaalde wet vervat, volgens welke nieuw op te rigten gemeenten niet anders hebben in acht te nemen dan dat zij, overeenkomstig de verpligtingen van alle kerkgenootschappen, de bepalingen betreffende hare inrigting en bestuur, anders gezegd hare reglementen en statuten, aan de regering mededeelen, en voorts de voorschriften van art. 7 der voormelde wet, betreffende elke oprigting of inrigting van een gebouw tot uitoefening van de openbare godsdienst, binnen den afstand van 200 ellen van eene bestaande kerk.

„Verder is de minister, wat meer bepaaldelijk het verzoek van voorschreven kerkeraad betreft, van gevoelen, dat voorloopig aan het oordeel van de meer algemeene kerkbesturen van het genootschap der christelijke afgescheidenen moge worden overgelaten, of en in hoever eene opheffing van de christelijke afgescheidene gemeente te Groede en het stichten eener nieuwe gemeente te Breskens, zou kunnen geschieden, zonder individuële leden der eerstgemelde gemeente te verkorten in hunne regten en aanspraak op gemeenschappelijke fondsen en bezittingen dier gemeente, en zulks voor alsnog niet tot de bemoeijing der regering behoort; en dat ook de beslissing bij geschil daaruit ontstaande uitsluitend tot de regterlijke magt zou behooren.

„Naar aanleiding van een en ander zijn van wege den kommissaris des konings aan den betrokken kerkeraad de noodige teregtwijzing en wenken gegeven."

Voor zoo ver gedeputeerde staten uit de mededeelingen en opgaven, bij het bewerken van het hoofdstuk Onderwijs, kunsten en wetenschappen door hen ontvangen, hebben kunnen nagaan, meenen zij het daarvoor te mogen houden dat, ofschoon de wet op het lager onderwijs de gemeenten tot belangrijke uitgaven roept, die wet echter voor de ontwikkeling der jeugd in meerdere of mindere mate gunstig werkt, en vooruitgang van den staat van het lager onderwijs, zij het dan ook met langzamen tred, daarmede gepaard gaat.

„Die gunstige werking der wet — zoo luidt het verslag — doet zich, onder anderen, ook kennen door toeneming van het getal schoolgaande kinderen, welke hier en daar wordt waargenomen, vooral in die gemeenten, alwaar geen schoolgeld, ter tegemoetkoming in de kosten van haar lager onderwijs, wordt geheven. Ten opzigte nogtans van de laatste omstandigheid, schijnt men zich te moeten wachten het kosteloos geven van onderwijs te beschouwen als een middel dat steeds en allerwegen het schoolgaan zou bevorderen. De schoolopziener in het derde schooldistrikt toch wijst, ten betooge dat het heffen van een matig schoolgeld met vrijgevigheid op minvermogenden toegepast, het schoolgaan niet belemmert, op eene gemeente in zijn distrikt welke schoolgeld voor de dagschool heft, en desniettegenstaande al de andere gemeenten, en dus ook die waar het onderwijs geheel of grootendeels kosteloos wordt verleend, in getal dagscholieren overtreft.

„Het is te bejammeren dat eene meer gunstige werking der wet wordt belemmerd door verschillende oorzaken, zoo als het afgebroken schoolgaan, vooral te plattelande, het te vroeg verlaten der school en andere, die wij reeds in ons vorig verslag noemden."

Een vijftal staten als bijlage opgenomen wijst het getal scholen, onderwijzers en leerlingen aan, met opgave van een aantal bijzonderheden. Wij teekenen daaromtrent het volgende op:

Er waren op het einde van 1862: openbare lagere scholen 139 (waaronder 35 voor meer uitgebreid onderwijs); bijzondere scholen 33 (waaronder 9 gesubsidiëerde). Het getal onderwijzers en kweekelingen bedroeg: op de openbare lagere scholen 357; op de bijzondere scholen 65.

De lagere scholen (dagscholen) werden in 1862 bezocht

	op 15 januarij	15 april	15 julij	15 oktober
de openbare door	17069	14296	12878	12480
„ bijzondere door	2447	2204	2107	2054
te zamen	19516	16500	14985	14534

Kosteloos onderwijs ontvingen op de zelfde tijdstippen, het volgende aantal scholieren:

op de openbare	9485	7672	6605	6219
„ „ bijzondere	493	458	418	431
te zamen	9978	8130	7023	6650

Het getal scholen voor volwassenen bedroeg op het einde van het jaar 10, met 23 onderwijzers en gemiddeld 234 mannelijke en 172 vrouwelijke leerlingen. Door zoodanige scholen worden bedoeld die welke bestemd zijn voor leerlingen boven den gewonen leeftijd van hen die de lagere scholen bezoeken; daartoe behooren in den regel herhalingscholen, zondag-scholen enz.

Openbare scholen voor verder voortgezet onderwijs in levende talen, wis- en natuurkunde waren er niet aanwezig; men telt slechts 1 bijzondere gesubsidiëerde school te Zierikzee met een onderwijzer en 40 leerlingen en eene bijzondere niet gesubsidiëerde te Middelburg met 5 onderwijzers en 63 leerlingen.

[illegible] minder dan drie hoofdonderwijzers in [illegible] lagere scholen [illegible] te Driewegen, Ramslag [illegible] Vrouwenpolder, zijn, door de gemeenteraden, met inachtneming van het 4de lid van art. 22 der wet op het lager onderwijs, uit hunne betrekkingen ontslagen, ter zake van [illegible] levensgedrag. In verband met de voorstellen van [illegible] provincialen inspekteur van het lager onderwijs, hebben gedeputeerde staten gemeend, krachtens het 7de lid van het zelfde wets-artikel, de twee eersten te moeten verklaren hunne bevoegdheid tot het geven van onderwijs verloren te hebben.

Een ander hoofdonderwijzer in eene openbare school werd geschorst, wegens verregaande beleedigende uitdrukkingen tegen een lid der plaatselijke schoolkommissie.

Het gebrek aan hulponderwijzers, ofschoon afnemende, deed zich echter ook in 1862 gevoelen, met het gevolg dat, om geschikt personeel te kunnen bekomen, soms de vroeger bepaalde jaarwedde moest worden verhoogd.

De schoollokalen kunnen voor het meerendeel als voldoende worden beschouwd; sommigen munten zelfs uit in goede en doelmatige inrigting; anderen echter eischen voorziening, die niet uit het oog wordt verloren, ofschoon zij dan ook soms niet zoo spoedig kan worden tot stand gebragt als wenschelijk ware.

Ook gedurende het afgeloopen jaar verschaften de aan de school voor onvermogenden te Middelburg verbondene normaallessen aan een aanzienlijk getal kweekelingen eene uitmuntende gelegenheid om zich, theoretisch en praktisch, te bekwamen.

De oefenschool voor kweekelingen te Zierikzee telde op het einde van 1862 17 leerlingen, die te Tholen 7, die te Goes en te Oostburg elk 12.

Overigens wordt de gelegenheid tot opleiding van hulponderwijzers tot hoofdonderwijzers in de verschillende schooldistrikten steeds zeer onvoldoende geacht.

Voor zoo ver gedeputeerde staten konden nagaan waren er 20 bewaarscholen, waarvan 3 openbare met 503 kinderen en 17 bijzondere met 1266 kinderen, alsmede 24 kleinkinderen of matressenscholen met 519 kinderen:

Op het gymnasium te Middelburg waren den 15 januarij 1862 13, op dat te Zierikzee 19 leerlingen.

(*Wordt vervolgd.*)

BUITENLAND.

Algemeen overzigt.

De fransche en engelsche dagbladpers blijft steeds ten zeerste verstoord over het antwoord van Rusland, en de publieke opinie te Parijs, ondersteund door sommige dagbladen, wenscht den gordiaanschen knoop in de poolsche aangelegenheden met het zwaard door te hakken. The times wijst echter teregt op de omstandigheid dat het poolsche vraagstuk als eene zeer teedere kwestie moet beschouwd worden, en men wèl moet bedenken welke gevolgen de maatregelen die men nemen wil na zich kunnen slepen. Het engelsch dagblad betoogt overigens dat het gemakkelijker is te beginnen dan te eindigen als men wil.

Dat wij wèl weten, wat wij doen! is de konklusie van het stuk in The times en al moge deze uitspraak in de poolsche aangelegenheden den glans der nieuwheid missen: den glans der waarheid zal men haar niet betwisten.

Men zal zich herinneren dat de kwestie der hertogdommen Sleeswijk en Holstein, waarover nu en dan eens eene stekelig-vriendschappelijke nota tusschen den duitschen bond en Denemarken werd gewisseld, in den laatsten tijd op meer scherpen toon tusschen partijen werd besproken. Denemarken heeft daarin aanleiding gevonden om eene ligting uit te schrijven en de bepalingen omtrent de inkwartiering van troepen nader te regelen, „wier toepassing door de omstandigheden noodzakelijk zou kunnen gemaakt worden." Mag men een berigt uit Koppenhagen gelooven, dan zou zelfs thans reeds een maatregel genomen zijn, welke anders eerst in oorlogstijd wordt ten uitvoer gelegd. Bij *ministerieel besluit zou namelijk aan de gezagvoerders van* koopvaardijschepen het aanbod zijn gedaan om bij 's rijks marine in dienst te treden met den rang van luitenant.

De heer A. de Rolland, een der hoofdredakteurs van Le progrès de Lyon, die, gelijk men weet, te Krakau door de *oostenrijksche policie werd gearresteerd, heeft daaromtrent* iets medegedeeld. Volgens den indruk, welken hij tijdens zijn verblijf in gindsche veel bewogene streken heeft ontvangen van den tegenwoordigen toestand des poolschen opstands, zou juist de wering van het demokratisch element al de krachten van de reaktie hebben geabsorbeerd en den strijd tegen de russen hebben verlamd. Mag men aan zijne mededeelingen, welke evenwel alle kenmerken der waarheid bezitten, geloof slaan dan zou de partijhaat onder de polen al zeer sterk zijn, en Langiewicz in der tijd hebben verklaard: „dat hij Miroslawski zou laten doodschieten als hij de vermetelheid had in zijn kamp te verschijnen."

Er moest in Polen slechts ééne partij zijn: de partij der vrijheid, maar het schijnt dat alle rampen en onheilen, welke de polen hebben getroffen, de natie nog niet zoo ten volle hebben gelouterd, dat zij zelfs ten opzigte van het vraagstuk: te zijn of niet te zijn alle partijschap heeft uitgebluscht.

Men weet dat de vice-president der amerikaansche konfederatie van het Zuiden vrijgeleide had verzocht naar Washington om eene belangrijke mededeeling te doen. Mag men de berigten dienaangaande gelooven dan zou deze bestaan in een voorstel, waarbij een einde zou worden gemaakt aan den oorlog en het Noorden en het Zuiden voortaan twee afzonderlijke goevernementen zouden uitmaken, onder één president. Men voorziet thans eene ministeriële krisis, wier oplossing tevens vrede kan aanbrengen.

Amerika.

In den Courrier des Etats-Unis komt het volgende verhaal voor van den slag bij Gettysburg.

„Op den 1 julij had er een voorpostengevecht plaats, waarbij generaal Reynolds voor de overmagt moest zwichten en zelf sneuvelde. Zijne troepen trokken daarop naar eene sterke stelling achter Gettysburg terug; zij hadden eenige honderde krijgsgevangenen gemaakt, waaronder de generaal Archer zich bevond. Des avonds kwam de generaal Meade met het overig deel der troepen aan, en nam des nachts de noodige maatregelen voor den slag, welke naar alle waarschijnlijkheid tegen den volgenden morgen kon *worden te gemoet gezien.*

„Donderdag morgen, 2 julij, bevonden de gefedereerden zich ten oosten en ten zuiden van Gettysburg den weg van Baltimore en dien van Taneytown naar Emmitsburg dekkende, waarmede hunne liniën bijna parallel liepen. De ge*steldheid van het terrein aan den regterflank en het centrum* was uitmuntend ter verdediging geschikt. Aan de uiterste linkerzijde liep de grond in afhellende rigting tot aan de vijandelijke stellingen. In het front vertoonde zich een open veld, hier en daar met boomgaarden en eikenboomen beplant, maar *zonder kreupelhout. Gedurende den vorigen* dag hadden eenige regementen in allerijl tijdelijke retranchementen opgeworpen en eenige verhakkingen gemaakt. Het hoofdkwartier des opperbevelhebbers was een oude vervallene woning op den weg van Taneytown, juist achter *het centrum des legers* en zeer *blootgesteld aan de bommen* en granaten van den vijand.

„Het leger der bondstroepen vertoonde geen bijzonder regelmatig front. Het centrum helde eenigzins naar den kant des vijands over, zoo dat het de uiterste punt van een driehoek vertoonde. *De* generaal Howard had met zijne afdeeling een schoongelegen kerkhof bezet op eene hoogte ten zuiden van Gettysburg gelegen. Weinige oogenblikken later zou deze rustplaats der dooden een bloedig slagveld wezen waarop de kanonnen dood en verderf zaaiden, waarover de ruiterij heendraafde, over wier gesloten graven, welke zich weldra weder zouden openen, de infanterie aanrukte.

„Woensdag avond waren alle strijdkrachten der gekonfedereerden, behalve de vijfde en zesde afdeeling zamengetrokken. De eerste kwam des morgens en de laatste eenige oogenblikken na het middaguur; men liet hen dadelijk post vatten achter het centrum.

„Het plan van den generaal Meade was niet om aan te vallen. Hij was dan ook eerst op den middag tot slaglevering gereed. Het weder was drukkend en onwêerachtig, en een enkele brandende zonnestraal flikkerde slechts nu en dan op de *wapenen der manschappen om de reeds moeijelijk* te verdragen warmte nog onlijdelijker te maken.

„Sedert den morgen harceleerden de zuidelijke tiraljeurs de eerste rangen der gefedereerden, door van de torens en daken van Gettysburg te schieten, en daarbij vooral de offi*cieren en de artillerie-paarden te treffen.*

„Ten half vier uur zag de generaal Meade dat de gekonfedereerden hun grootste strijdmagt op zijn linkervleugel zamentrokken, alwaar de derde afdeeling positie had ingenomen. De afdeeling van Sickles werd nu onmiddellijk *afgezonden om deze bij te staan en verscheidene batterijen* uit de reserve genomen om die positie te beschermen.

„Omstreeks half vijf werden door de gekonfedereerden de eerste kanonschoten gelost, waarbij eenige kogels tot zeer nabij het hoofdkwartier van den generaal Meade vielen. De slag begon. Van *dit oogenblik duurde hij zonder* tusschenpozing op de vreesselijkste en bloedigste wijze tot half negen, en is als de bloedigste te beschouwen van den geheelen oorlog met het oog op zijn korten duur. Naauwelijks had de artillerie van het Zuiden gesproken of de zuidelijke *infanterie rukte met den stormpas op den linkervleugel* en het centrum der gefedereerden aan. De derde afdeeling wederstond koelbloedig den aanval, maar de vijand maakte tegen de flanken daarvan eene beweging, welke de spoedige afzending van versterking noodzakelijk maakte. De divisie Barnes *was ter regter, de* divisie *Ayres ter linkerzijde* en de divisie Crawfort, de reserve uitmakende, was gereed zich naar het bedreigde punt te begeven.

„Wat vooral bijdroeg om de worsteling zoo bloedig te doen zijn, was de nabijheid der vijandelijke troepen, waar*door een* onophoudelijk peloton-vuur kon onderhouden worden en weinig schoten verloren gingen. Dit gevecht duurde drie uren, en zelden had een der beide partijen zoo veel hardnekkigheid aan den dag gelegd. Nu en dan deden de gekonfedereerden eene kolonne tegen de bataljons der noordelijken oprukken, maar de aanvallen bleven vruchteloos en de aanvalskolonne spatte uiteen tegen de onwankelbare liniën der noordelijken. De taktiek van beide zijden stond op gelijke hoogte en even spoedig als de gekonfedereerden een aanval uitvoerden werd hij door de gefedereerden afgeslagen. Bij een dezer aanvallen werd de generaal Sickles door een granaat getroffen, welke hem het regter been wegnam. Hij werd naar achter gedragen, alwaar men onmiddellijk het been tot onder de knie afzette.

„Naarmate de dag verliep, werd de worsteling heviger. De gekonfedereerden stelden alle mogelijke pogingen in het werk om den vijand vóór den nacht te vernietigen, en deze zag dat nog slechts een enkel uur *strijdens noodig was* om het slagveld te behouden. De generaal Meade zond nu de tweede afdeeling ter versterking naar de derde en vijfde korpsen en van toen af begonnen de gekonfedereerden langzaam en al vechtende terug te trekken. Zij hadden nog *beproefd om zich van de artillerie der noordelijken meester* te maken, hetgeen hun ook voor een oogenblik met de batterij Watson gelukt was; de divisie Birney had hun deze evenwel weder ontnomen.

„Het was half negen toen de slag eindigde. De gekonfe*dereerden trokken in hunne positiën* van des morgens terug, terwijl zij bijna geheel het slagveld, met een aantal dooden en gekwetsten bedekt, ontruimden; het werd door de voorposten der gefedereerden bezet. Omstreeks tien ure kwam de maan van achter het wolkgordijn te voorschijn, en verlichtte een vreesselijk tooneel. Voor eenige brigades, welke door muren of heggen beschermd waren, zag men de gesneuvelden op een gehoopt tot ware piramiden; voor het front der brigade Webb, was de grond zoo geheel door lijken bedekt dat hij bijna onzigtbaar was."

Engeland.

In de zitting van het lagerhuis op 20 julij heeft de heer Horsman een door hem gedaan voorstel betrekkelijk de poolsche aangelegenheden ingetrokken. Dit voorstel luidde aldus:

„De bepalingen, welke bij het traktaat van Weenen ten opzigte van Polen zijn gemaakt, hebben noch een goed bestuur in dat rijk, noch den europeschen vrede kunnen waarborgen, en alle latere pogingen om Polen weder in den toestand bij dat traktaat omschreven te herstellen, moeten noodzakelijke rampen voor Polen en verwikkelingen en *gevaren voor Europa te weeg* brengen."

Onder de redevoeringen, welke bij het bespreken van dit voorstel zijn gehouden, is vooral die van lord Palmerston vermeldenswaard. Deze staatsman begon met de verklaring dat volgens de gedachte welke aan het voorstel van „zijn *geachten vriend" ten grondslag was, de diplomatieke handelingen op zich zelven geen invloed kunnen uitoefenen* zonder gevolgd te worden door een meer krachtigen dwangmaatregel.

„Mijn geachte vriend — aldus vervolgde hij — schijnt *echter de publieke opinie weinig te tellen. Ik heb integen*deel altijd gedacht dat hare magt met die der wapenen bijna gelijk staat, en men zal mij ten minste niet betwisten dat de publieke opinie een belangrijken invloed uitoefent op het gedrag van personen en regeringen.

„*Wat heden ten dage voorvalt* bewijst juist de kracht der publieke opinie, daar toch bij de onderhandelingen in 1831 en 1832 de russische regering ons het regt ontzegde om vertoogen tot haar te rigten betrekkelijk de poolsche aangelegenheden in verband met het traktaat van 1815. *De russische regering verklaarde toen dat Rusland Polen heroverd* had nà de revolutie en dat door deze verovering het traktaat van 1815 vervallen was. Toen beweerde het russisch goevernement dat alle interventie in de aangelegenheden van Polen eene inmenging was in de binnenlandsche aangelegenheden van Rusland, en dat wij het regt niet bezaten om ons bezig te houden met iets, wat alleen den keizer van Rusland betrof. De houding, welke thans door Rusland wordt aangenomen, is geheel anders. Wijkende voor de algemeene opinie van zoo vele europesche mogendheden, is Rusland geneigd om ten opzigte van Polen in onderhandeling te treden, mits binnen de grenzen van dat traktaat blijvende. Dit is reeds een belangrijke stap, en wij zien daarin de hoop op een meer gunstigen toestand van zaken, dan wij na het vorig antwoord van Rusland konden verwachten."

Lord Palmerston betoogde vervolgens dat men verkeerdelijk het denkbeeld koesterde dat Engeland Polen aan Rusland heeft gegeven, terwijl Rusland integendeel Polen heroverd heeft en geweigerd dit af te staan.

„Men heeft beweerd — zegt de minister verder — dat wij òf geheel lijdelijk moeten blijven òf aandringen op het herstel van Polen binnen zijne oude grenzen. Waren alle mogendheden van Europa gezind om aan Rusland den oorlog te verklaren en deze mogendheid aldus tot teruggave te dwingen van alles wat het aan Polen ontnomen heeft, dan zou ik mij kunnen begrijpen dat men het wenschelijk oordeelde dat Polen door dergelijke kombinatie binnen zijne oorspronkelijke grenzen werd hersteld. Het is echter klaarblijkelijk dat dergelijk doel alleen door geweld kan worden verkregen. De eenige grondslag waarop wij of andere europesche mogendheden kunnen aannemen bij het bespreken van deze kwestie met Rusland is het traktaat van Weenen. Zoodra men echter verder gaat dan dit traktaat en van Rusland de oprigting van een afzonderlijk koningrijk Polen verlangt, gelijk dit vóór de verdeeling bestond, kunt gij geen enkelen grond voor dergelijken eisch bijbrengen, en *kan aan dezen eisch niet voldaan worden* dan *door den* oorlog en onder voorwaarde dat gij zegeviert. Welnu, de regering der koningin is niet genegen dergelijken weg in te slaan."

Na te hebben gewezen op het veel gunstiger standpunt, waarop Engeland *zich thans, door het Weener-traktaat te* hebben aangenomen, geplaatst heeft, te hebben betoogd dat de polen daardoor in allen gevalle in veel beteren toestand zullen geraken, en betreurd dat de wapenstilstand door Rusland niet is aangenomen, voor welke weigering die mogendheid verantwoordelijk blijft, *eindigt lord Palmer*ston aldus:

„Ik ben overigens verzekerd dat het huis niet verwacht dat het goevernement reeds nu zal bekend maken welke houding het, wat dit laatste (de weigering van den wapenstilstand) betreft, zal aannemen. Al wat ik kan zeggen is dat het, daar wij onze vertoogen aan Rusland in overeenstemming met de regeringen van Frankrijk en Oostenrijk hebben ingediend, ons ten pligt is om ons met die goevernementen te verstaan omtrent het antwoord, hetwelk elk daarvan van Rusland ontvangen heeft. Welke ook de maatregelen mogten wezen, die zullen worden genomen, ik ben overtuigd dat zij van dien aard zullen zijn *om de goedkeuring van het* huis en der natie te verkrijgen."

HANDELSBERIGTEN.

Graanmarkten enz.

Amsterdam 22 julij. Tarwe en gerst lusteloos. Raapolie op zes weken f 43. Lijnolie op zes weken f 48¼.

Dordrecht 23 julij. Tarwe werd heden 20 cent hooger betaald. Van nieuw koolzaad waren 300 last ter markt; tot eene verhooging van 60 cent werd het aan olieslagers verkocht. Raapolie f 42 en lijnolie f 47 kontant. In de overige artikelen is geen verandering op te geven.

Oostburg 22 julij. Ter markt ging op heden nagenoeg niets anders om dan in koolzaad, waarvan de aanvoer cirka 300 lasten bedroeg. De vraag hiervoor was levendig en de prijs aanmerkelijk boven dien van de vorige week, zijnde besteed f 13, f 13.25 en f 13.50. Voor granen betaalde men: tarwe f 8 a f 9,50. Rogge f 6.50 a f 6.70. Wintergerst f 5,50 a f 5.90. Zomer dito f 5,30 a f 5,70. Haver en paardenboonen waren niet aan.

Middelburg 23 julij. De aanvoer van tarwe was heden weder gering, doch van de zolders werden puike partijen walchersche tarwe geveild; de vraag was echter zoo onbeduidend dat daarin nagenoeg niets omging; alleen werd voor de konsumtie gekocht, doch voor binnen- noch voor buitenlandsche verzending bestond de minste vraag. Men kocht: puike zeeuwsche tarwe f 9.75 a f 9.50; jarige walchersche werd vruchteloos aan f 10.50 verlaten; puike nieuwe walchersche tarwe f 10 a f 9.75, van den zolder werd die mede aan f 9.75 verlaten. Puike zeeuwsche rogge f 7.20. Dito nieuwe wintergerst, waarvan eenige partijtjes ter veil, werden gekocht. de zeeuwsche f 5.50 en dito walchersche f 5.75 de mud. de kwaliteit is mooi en wigtig. Walchersche witteboonen zonder vraag, men noteert die f 9 a f 8.50 de mud; dito bruineboonen waren niet beneden de f 9.50 te koop; paardenboonen, van den zolder ter veil, werden aan f 6.50 de mud verlaten, doch bleven onverkocht. Nieuwe walchersche groene erwten, waarvan een partijtje ter veil is, om het nieuwtje aan f 9 gekocht; walchersche dito puikkokende van vorig jaar hield men op f 8.50. Koolzaad, waarvan nagenoeg 100 last ter veil, had genegen koopers van f 13,50 a f 13.80 de mud.

Raapolie f 44.25. Patentolie f 46.25. Lijnolie f 51,—. per vat op 6 weken. op kontant f 1 lager.

GEMIDDELDE MARKTPRIJZEN.

Middenprijzen van bakbare tarwe f 10.25 en rogge f 7,— Aardappelen f 2,50 a f 2,60 per ned. mud. Versche boter f 0,90 a f 1,10 per ned. pond.

Prijzen van effekten.

Amsterdam 24 julij.

Nederland.	Certifik. Werkelijke schuld . .	2½ pct.	64
	dito dito dito . .	3 „	—
	dito dito dito . .	4 „	99⅞
	Aand. Handelmaatschappij . .	4½ „	140¾
België.	Certifikaten bij Rothschild . . .	2½ „	—
Rusland.	Obligatiën 1798/1816	5 „	101⅝
	Certifik. Hope & co.	4 „	77⅝
	Oblig. dito 1855, 6de serie	5 „	89¼
	dito dito Leening 1860.	4½ „	90⅛
	Certifikaten	6 „	—
	Aand. spoorweg	„	194¾
Polen.	Schatkistobligatiën	4 „	—
Oostenrijk.	Obligatien metalliek	5 „	62⅝
	dito 1847/1852	2½ „	32
	dito rente Amsterdam	5 „	84¼
	dito nationale	5 „	67
	Bank aktiën	3 „	817
Italië.	Leening 1861	5 „	66¾
Spanje.	Obligatiën (binnenlandsche) . .	3 „	51⅛
	dito . . . . 3 thans	2¼ „	48⅝
	Amortisable schuld	„	—
Portugal.	Obligatiën 1853	3 „	47¼
	dito 1856—1862	3 „	—
Griekenl.	dito (blaauwe)	5 „	32¾
Vereen. Stat.	dito (1874)	5 „	74¼
Illinois.	dito	7 „	80
Mexiko.	dito	3 „	—
Grenada.	dito (afgestempeld)	4¾ „	15¼
Venezuela.	dito	2 „	—

ADVERTENTIEN.

Heden morgen elf ure overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, zeer zacht en kalm, tot diepe droefheid der Kinderen en Behuwdkinderen, onze zoo veel geliefde Moeder HELENA ROTTIER, Wed. JACOBUS VAN DEN BRINK, in den ouderdom van bijna 60 jaren.

Krabbendijke, Uit aller naam,
den 21 Julij 1863. J. K. VAN DEN BRINK.

De Familie van wijlen Vrouwe S. W. J. VAN CITTERS Weduwe G. WALLER, betuigt bij deze haren dank voor de bewijzen van deelneming, bij haar overlijden ondervonden.

NEDERLANDSCHE VEREENIGING VOOR ISRAEL.

AFDEELING MIDDELBURG.

OPENBARE BIDSTOND Zondag 26 Julij 1863, des avonds ten 6 ure, in het Kerkgebouw der Zendinggemeente. — Voorganger: de Eerw. Heer J. SCHLITT, Evangelist bij bovengenoemde Vereeniging.

WERKINRIGTING VOOR HULPBEHOEVENDE BLINDEN,

GEVESTIGD TE ROTTERDAM.

In de Rotterdammer Courant van 4 Julij ll. lazen wij het berigt, dat de Directie van voornoemde inrigting den 3 Julij eene openbare vergadering had gehouden. Hierdoor werd onze aandacht nog meer op die inrigting gevestigd, die reeds zoo vele gezegende vruchten heeft opgeleverd. Gaarne voldeden wij daarom aan de ontvangen uitnoodiging om aan hare ondersteuning en uitbreiding mede te werken en onze Stadgenooten daartoe op te wekken. In de eerste plaats wenschen wij ons 't lot aan te trekken van de hulpbehoevende Blinden in Middelburg en in Zeeland in 't algemeen; maar vervolgens ook mede te werken aan de uitbreiding van 't gesticht te Rotterdam, opdat meerdere Blinden, die van behoorlijke huisvesting verstoken zijn, daarin geheel mogen worden verpleegd.

Wij stellen ons voor in de maand October of November in eene openbare vergadering nadere inlichtingen te geven aangaande de inrigting zelve en de wijze waarop wij, door de deelneming onzer Stadgenooten daartoe in staat gesteld, in de behoeften der Zeeuwsche Blinden trachten te voorzien.

Namens de Afdeeling Middelburg van voornoemde inrigting.
F. H. MICHELSEN, Voorzitter.

De **Buitengewone** ALGEMEENE VERGADERING van Hoofd-participanten der COMMERCIE COMPAGNIE, alhier, **is verdaagd** tot Dingsdag den 28 Julij 1863, des namiddags ten één uur, in het gewoon lokaal.

De Notaris P. VAN DE GRAFT zal op Maandag den 27 Julij 1863, des avonds ten 8 ure, in de Bovenzaal van de Societeit DE VERGENOEGING, op de Groote Markt te Middelburg, bij opbod en afslag aan de meestbiedenden presenteren te verkoopen:

1. EEN HUIS EN ERF, met TUIN, ZOMERKOEPEL en PAKHUIS, staande en gelegen op de Heerengracht, op den hoek van het Molenwater, wijk M no. 176, aangeslagen in de Grondbelasting op ƒ 13,17, en belast met een Chijns van ƒ 2,90.

2. EEN HUIS, waarin sedert jaren met goed gevolg de **BROODBAKKERIJ** wordt uitgeoefend, staande en gelegen op het Vlissingsche Wagenplein, wijk P no. 241, benevens een daarbij behoorend PAKHUIS en ERF, staande en gelegen op den Schoorsteenvegers Singel, wijk Q no. 88, te zamen in de Grondbelasting aangeslagen op ƒ 25,53.

Voorschreven Huizen enz. zijn Zaturdag vóór en op den dag der Verkooping voor ieder te bezigtigen, van des voormiddags tien tot des namiddags vier ure, mits voorzien van een Permissiebiljet, te verkrijgen ten Kantore van bovengenoemden Notaris, alwaar ook nadere inlichtingen te bekomen zijn.

De Notaris I. C. O. BENTEYN zal op Dingsdag den 4den Augustus 1863, des namiddags om drie ure, te **Breskens**, in de Herberg genaamd KOOPHANDEL, bewoond door P. MONJE, ten verzoeke van de Erfgenamen van Mejufvrouw MARIA VAN DE VEERE, Weduwe van DANIEL VAN MALE, in het openbaar verkoopen, de volgende

ONROERENDE GOEDEREN,

te weten:

GEMEENTE BRESKENS.

1ste Perceel. 4 Bunders, 92 Roeden, 60 Ellen **BOUWLAND**, gelegen in den Polder Oud-Breskens, Kadastraal bekend sectie C no. 35, 36 en 37.

2de Perceel. 4 Bunders, 23 Roeden, 70 Ellen **BOUWLAND**, gelegen als voren, Kadastraal bekend sectie C no. 33 en 34.

3de Perceel. 2 Bunders, 24 Roeden, 30 Ellen **BOUWLAND**, gelegen als voren, Kadastraal bekend sectie C no. 22 en 23.

4de Perceel. 2 Bunders, 54 Roeden, 30 Ellen **BOUWLAND**, gelegen als voren, Kadastraal bekend sectie C no. 219.

GEMEENTE GROEDE.

5de Perceel. 4 Bunders, 36 Roeden, 30 Ellen **BOUWLAND**, gelegen in den Goolpolder, Kadastraal bekend sectie E no. 21.

De voorschreven Onroerende Goederen zijn verpacht tot 1 October 1869, Grond- en Polderlasten voor rekening van den Eigenaar: Perceel 1 tegen ƒ 45.50; Perceel 2 tegen ƒ 47; Perceel 3 tegen ƒ 45; Perceel 4 tegen ƒ 40 en Perceel 5 tegen ƒ 39 de 41 Roeden 23 Ellen.

Informatien zijn te bekomen te IJzendijke, ten Kantore van den Notaris BENTEYN, en te Breskens bij den Heer M. M. MEIJER.

CONSERVATIE DER OOGEN.

Daar het aan de Faculteit gebleken is dat de Periscopische Glazen het schadelijke, door het schrille Gaslicht aan de Gezigtsorganen te weeg gebragt, weder herstellen, zoo heeft de ondergeteekende, de eer zijnen geëerden Begunstigers te verwittigen, dat hij alhier nog eenige dagen zal continuëren tot het leveren van voornoemde Glazen, zoo wel voor zwakke en bijziende, als voor die welke van de Cataract zijn geopereerd. Hij noodigt alle Gezigtlijders ten zijnent, om zich van de waarheid te overtuigen, en zal dagelijks te spreken of te ontbieden zijn in het NEDERLANDSCH LOGEMENT in de Abdij alhier.

NB. Hij zendt niemand met zijne Glazen rond.

J. A. VAN DAM,
Mechanisch Ooghheelkundige van Dordrecht.

„De heer J. A. VAN DAM, Brillenslijper van Dordrecht „gedurende een aantal jaren deze en andere Steden in „de Provincie Zeeland bezoekende, met eene groote en „keurige collectie Brillen voor alle ooggebreken, die door „een of ander soort van Bril kunnen worden verholpen „of te gemoet gekomen, is bij den ondergeteekende door „eene langdurige en ruime ondervinding bekend als iemand „die, ten opzigte der doelmatige toepassing van Brillen, „alle aanbeveling verdient, — weshalve hij deze verklaring heeft afgegeven om te doen dienen, waar zulks „mogt worden noodig geacht.

„Middelburg, Julij 1863.

V. DISSA,
Stads Heel- en Verloskundige."

De geconcessioneerde C. BECKER'S BALANSEN EN BASCULES uitsluitend vervaardigd wordende en te bekomen in de Fabriek van Wis- en Natuurkundige Instrumenten van BECKER & BUDDINGH, te Arnhem, zijn o. a. mede verkrijgbaar bij den Heer ANT. VAN DEN BROECKE, te Middelburg.

ONTVANGEN

zwaar en blank Vet **Gezouten SPEK**, van af 27 en 25 cent, doorregen 28 cent, per Vijf Ons, gerookte **HAMMEN** (men kan des verkiezende ook een halve bekomen), tegen zeer civiele prijzen; — is ook wachtende zwaar **gerookt SPEK**.

De gelegenheid tot bekomen is in wijk K 356 (Korte Geere), van af 9 tot 12 ure en van 2 tot 6 ure; Zaturdags tot 8 ure des avonds.

Versch SPEK à 70 cent. Krippen 60. Worst en Saucijzen à 75 ct. per Ned. ℔, bij C. SWART. Seisstraat.

De Koopman L. J. PINTO, Vlissingsche Straat naast den Winkel van KOPPEJAN, besteedt voor Witte en Bonte Lompen, oude Metalen en Beenderen, Bedvederen en Paardenhaar, **aanzienlijk hooge prijzen.**

Met primo Augustus eene gemeubeleerde **KAMER** en **Alcove** te huur, met of zonder Kost, Spanjaardstraat lett. E no. 84. **Diners** buiten 's huis à 60 cent.

TE KOOP, met of zonder Zadel en Tuig, een mak gedresseerd **RIJPAARD**, hetzij voor Rijtuig of onder den Zadel. — Te bevragen bij L. VERHULST Wz., te Westkapelle.

WORDT VERLANGD een goed gedresseerde en niet te jonge **JAGTHOND**. Adres J. C. & W. ALTORFFER.

Eene **Keukenmeid**, tevens Huiswerk verrigtende, tegen November of eerder te ZIERIKZEE benoodigd. Te bevragen bij Mevr. SPRENGER — DE JONGE.

Met November of vroeger benoodigd eene bekwame **Keukenmeid**, die tevens eenig Huiswerk verrigt, en eene **Kindermeid** niet beneden de 25 jaren. Adres bij J. C. & W. ALTORFFER.

Tegen November eene **Derdemeid** benoodigd bij Mevr. de Weduwe VAN TEYLINGEN.
Adres: Buitenplaats POELWIJK, bij den Abeele.

Eene bekwame **Werkmeid**, die goed met de Wasch kan omgaan, benoodigd bij Mevr. de Wed. SNOUCK HURGRONJE.

Eene **Werkmeid** tegen November benoodigd bij Mevrouw VAN CITTERS, Wagenaarstraat.

Eene **Dienstmeid** die met Pot en Wasch kan omgaan tegen November benoodigd, bij Mevrouw VAN BERLEKOM, Sintjansstraat.

Tegen Nov. eene **Meid** benoodigd, met de Wasch kunnende omgaan, bij Mejufvr. AUER, St. Pieterstraat.

Eene Burger **Dienstmeid** benoodigd tegen November, bij Mej. VAN DE KAMER, Langevijle K 197/198.

Met November eene Burger **Dienstmeid** benoodigd bij Mejufvr. HENDRIKSE, 's Gravenstraat.

Met November eene Burger **Dienstmeid** benoodigd. Adres bij J. SIX DIJKSTRA.

Met November eene **Meid** benoodigd, Korte Noordstraat, L no. 83.

Eene **Meid** benoodigd bij Mejufvrouw ROEST.

Met November eene **Dienstmeisje** benoodigd. — Adres bij J. C. & W. ALTORFFER.

Eene Burger **Dienstmeid** benoodigd, tegen 1 November, bij den Boekh. MESTDAGH, te Vlissingen.

UITSPANNING: DE ZWAAN.

Op Zondag 26 Julij, wordt door het bij gunstig weder, HOORNMUZIEK.

Bij een uitgezocht Programma, Solo voor Trombone door den Heer KOHN.

STOOMBOOTDIENST
TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.

Uren van vertrek in Julij—Augustus.

VAN MIDDELBURG				VAN ROTTERDAM			
Zaturdag	25	's morg.	6 ure.	Zaturdag	25	's midd.	12 ure,
Zondag	26	„	7	Zondag	26	„	12
Maandag	27	„	8,60	Maandag	27	namidd.	2
Dingsdag	28	„	9,30	Dingsdag	28	's morg.	6
Woensdag	29	„	10,30	Woensdag	29	„	6
Donderdag	30	„	11	Donderdag	30	„	6
Vrijdag	31	„	11,30	Vrijdag	31	„	6
Zaturdag	1	's midd.	12,30	Zaturdag	1	„	8,30
Zondag	2	's morg.	6	Zondag	2	„	8,30